

До Председателя на Научното жури
определено със заповед № 881 от 01.04.2019 г
На Ректора на Медицински Университет – Плевен

СТАНОВИЩЕ

от

Доц. д-р Николай Колев, д.м.

Началник на Клиника по урология
УМБАЛ „Д-р Георги Странски“, Плевен
Медицински университет, Плевен

Относно: дисертационния труд на **д-р Боян Атанасов Стойков** на тема **“СЕКСУАЛНИ ДИСФУНКЦИИ СЛЕД НЕРВОСЪХРАНЯВАЩА РАДИКАЛНА ПРОСТАТЕКТОМИЯ – ТЕРАПЕВТИЧНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И РЕЗУЛТАТИ”** за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ Професионално направление: 7.1 “Медицина”, Научна специалност: “Урология”, шифър 03.01.42

Карциномът на простатната жлеза е водещ научен, диагностичен и лечебен проблем в съвременната урология. Ретропубичната радикална простатектомия е основен метод за лечение на простатния карцином. От друга страна еректилната функция е важна за съхранение на качеството на живот. При оперативно лечение за простатен карцином, често срещано усложнение е импотенцията. Проучванията с цел подобряване лечението, съхранение или възстановяване на еректилната функция продължават да се развиват и дискутират.

Темата на дисертационния труд, разработен от д-р Боян Атанасов Стойков е актуална и значима за България и света. Въпреки научните постижения по

проблема на РПЖ все още съществуват някои дискуссионни въпроси без постигнат консенсус особено по отношение на начинът на профилактиране, постоперативната рехабилитация и лечението на еректилната функция при пациентите след на радикална простатектомия за простатен карцином. Посочените факти ми дават основание да приема научната работа на д-р Боян Атанасов Стойков за необходима, полезна и актуална.

Броя на проучените пациенти е впечатляващ и напълно достатъчен за целта и статистическата обработка, позволяващи му да направи валидни научни изводи и препоръки.

Представеният от д-р Боян Атанасов Стойков труд е в обем 148 стр. По своята структура той отговаря напълно на изискванията за оформяне на подобна научна разработка. **Съдържанието** включва 11 глави: 1) **Увод** – 1 стр., 2) **Литературен обзор** – 38 стр., 3) **Цел и задачи** – 1 стр., 4) **Материал и методи** – 28 стр., 5) **Резултати** – 27 стр., 6) **Обсъждане и заключения** – 18 стр., 7) **Изводи** – 2 стр., 8) **Приложения** – 5 стр. и 9) **Използвана литература** – 20 стр., 10) **Приноси на дисертационния труд** – 1 стр., **11) Публикации свързани с дисертационния труд** – 1 стр. Стилът е на високо научно ниво. Текстът е илюстриран с 62 таблици и 19 фигури. Библиографската справка съдържа 234 заглавия, от тях 14 са на кирилица и 220 на латиница. Авторът е приложил 5 публикации, свързани с темата на дисертационния труд.

Литературният обзор на дисертационния труд е направен на 38 страници и задоволява напълно. Разгледани са класификация, епидемиологията, етиологията, качество на живот, диагностиката на еректилната дисфункция. Подробно е представено съвременните възможности за лечение, включително терапията от първа, втора и трета линия, прилогението на невромодулатори, кортикостероиди, лиганди, еритропоедин, кавернозен графт, временни и постоянни електроди, Нискоинтензивна екстракорпорална ударно вълнова терапия и иновативни терапии.

На базата на изводите от литературния обзор за съществуващите дискуссионни въпроси и клиничния си опит, д-р Стойков формулира за **цел** на дисертационния труд **“да се проучи състоянието на сексуалната функция и чувствителността на половия член, преди и след двустранна**

нервосъхраняваща радикална простатектомия, както и да се приложи нов консервативен метод за лечение на следоперативната еректилна дисфункция“. За реализирането на целта дисертанта си поставя 4 **задачи**, с 5 подточки, правилно формулирани, теоретически и практически даващи възможност за задълбочени и целенасочени проучвания.

Използваните **материали и методи** представят една впечатляваща бройка на оперирани пациенти в рамките на едно лечебно заведение. В научното изследване са включени и обработени данните на 97 пациента за период от август 2011 г. до ноември 2017 г. оперирани в Клиника по урология към УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – Плевен. Пациентите са разделени в 3 групи според вида на операцията и последващата терапия: Група I – 36 пациенти нервосъхраняваща ретропубична отворена или робот-асистирана радикална простатектомия, Група II – 31 пациенти след радикална простатектомия и последваща терапия със Силденафил 25 мг. И Група III – 30 пациенти след радикална простатектомия и последваща терапия с ниско интензивна екстракапсуларна ударно вълнова терапия (НИЕУВТ). Обстойно са описани всички стъпки на различните оперативни техники и използваните терапевтични схеми.

В раздела **„Резултати“** е обобщен част от 6 годишният опит на автора и уролозите от УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – Плевен в оперативното лечение простатния карцином с конвенционална и робот-асистирана хирургия, както и тяхната сексуална функция. Резултатите са представени посредством 62 таблици, 19 фигури и текстуална част. Данните са статистически обработени по възраст, предоперативни стойности на PSA, клиничен и следпатологичен стадии, предоперативен и следоперативен Gleason score, обем на простатата, придружаващи и минали заболявания. Анализирани са основни прогностични фактори, влияещи върху следоперативната сексуална функция са като: възраст, клиничен стадий по TNM и обемът на простатата. Оценено и сравнено е влиянието на лечението със Силденафил 25 mg дневно и НИЕУВТ. Установява , че ранната рехабилитация на пениса с НИЕУВТ след нерво съхраняваща радикална простатектомия е еднакво ефективна, безопасна и

се толерира добре от пациентите в сравнение с консервативно лечение със Силденафил 25 mg дневно.

в групите имат подчертана практическа значимост. В глава „**Обсъждане и заключения**“ е направен кратък анализ на резултатите от проведените изследвания за запазване и възстановяване на еректилната функция при проучените 97 пациенти, оперирани с нерво-съхраняващо радикално хирургично лечение на простатния карцином. Подчертани са общите точки в получените от дисертанта резултати със средните за света нива.

Изводите 11 на брой са точни и ясни, отговарят на поставените цел и задачи, намират своето основание в главите резултати и обсъждане.

Дисертационния труд на д-р Боян Атанасов Стойков има налични приноси от теоритичен и практичен характер.

Научните приноси формулирани от дисертанта и доказани от дисертационния труд, се заключават в задълбочен анализ на състоянието на еректилната функция, оргазма, твърдостта на пениса, сексуалното желание, степента на удовлетвореност от половия акт и сексуалния живот преди и след двустранна нервсъхраняваща роботасистирана и ретропубисна радикална простатектомия. Описва се нов консервативен метод за лечение на еректилната дисфункция, проучват се резултатите и усложненията от приложението му. Извършва се сравнителен анализ на НЕУВТ за лечение на ЕД, спрямо стандартно консервативно лечение със Силденафил 25 mg дневно. Чрез въведените методи за преценка на чувствителността на пениса към различни стимули се установява статистически значима разлика между чувствителността на половия член и сексуалната функция преди и след двустранна нервсъхраняваща радикална простатектомия

Заключение.

Научният труд върху обширния клиничен материал е представен последователно и технически правилно. Дисертантът е изпълнил научната цел чрез формулираните задачи и е направил правилни и логични изводи.

Научната стойност на дисертацията ми дава основание да препоръчам на уважаемото научно жури да присъди на д-р Боян Атанасов Стойков научно образователна степен „Доктор“.

11.05.2019 г.

Подпис:

Доц. д-р Николай Колев, д.м.